

4.2.4

24b (קא עבידנא) → 25b (א"ר אבהו)

לא תזרע פרמך כלאי: פון תקדוש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת הכרם: דברים כב, ט	(1)
... כי עם קדוש אתה לה' אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: דברים יז, כא	(2)
ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשלקון אתו: שמות כב, ל	(3)
ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאריך: דברים ו, ה	(4)
ולנער לא תעשה דבר אין לנער חטא מנת כי פאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה: דברים כב, ט	(5)

I. יוחנן ר': consequence for אכילה/הנאה in an unusual manner

- a. *Version 1*: only actionable if eaten in the normal manner of eating – excluding eating raw חלב
- b. *Version 2*: only actionable if enjoyed in the normal manner of הנאה - excluding putting fat of a שור הנסקל on a wound
  - i. *Note*: version 2 subsumes version 1
  - ii. *Confirmation*: from tradition in יוחנן ר' name
  - iii. *Proposal*: support from משנה re: ערלה (only actionable for oil/wine)
    1. *Rejection*: other fruit juices are insignificant (not due to “unusual benefit”)
  - iv. *אבוי*: כלאי הכרם is an exception even unusual הנאה is actionable
    1. *Reason*: the word אכילה doesn't appear in the context of the prohibition (v. 1)
    2. *Challenge*: from איסור בב"ח – source for איסי בן יהודה – vv. 2-3
      - a. *Source*: for איסור הנאה – ק"ו from ערלה (קל: no violation involved in creating ערלה)
        - i. *Challenge*: ערלה is חמור – it was never fit for consumption (בב"ח were, before being mixed)
        - ii. *Defense*: חמץ בפסח was fit for consumption (→ קל) yet is בהנאה אסור
          1. *Block*: חמץ בפסח carries a punishment of כרת (→ חמור)
          2. *Defense*: כלאי הכרם has no כרת (→ קל), and was never fit for consumption
            - a. *But if*: כלאי הכרם are actionable even in unusal form of consumption – that would be חומרא
    3. *Answer*: בב"ח are also actionable even in unusual manner b/c no אכילה written there either
      - a. *Challenge*: that's why בב"ח is compared to נבילה – only הנאתו דרך
      - b. *Answer* (אבוי): that's why the תורה omitted “אכילה” – to hold liable even הנאתו שלא כדרך הנאתו
    4. *Tangent*: why not challenge (above) that כלאי הכרם (חמור); they were never fit for consumption
      - a. *Answer*: they were originally fit for consumption and the roots became prohibited
      - b. *Challenge*: plants in an עציץ נקוב become אסור if they increase by .5%
        - i. *Answer*: resolution of זרע vs. מלאה –
          1. *If*: already planted, becomes אסור when taking root
          2. *But if*: not yet planted, only when it adds מאתיים (.5%)

II. יוחנן ר': permission to use איסורי הנאה for healing

- a. *Exception (version 1)*: wood אשירה – if a person is in mortal danger (otherwise איסור הנאה would always hold)
  - i. *Reason*: avoid ע"ז even at expense of life, per v. 4
    1. *Justification*: of v. 4 – בכל נפשך – for one who values life over money; בכל מאריך for the one who values money
- b. *Exceptions (version 2)*: גילוי עריות, ע"ז and murder
  - i. *עבודת זרה* as already explained (v. 4)
  - ii. *גילוי עריות*: from analogy (v. 5) to murder
    1. *Just as*: a rape victim may be saved by killing the attacker, similarly a murder target
    2. *And just as*: murder may not be used to save your own life, similarly גילוי עריות
  - iii. *שפיכות דמים*: based on סברא (story with רבא – who says whose blood is redder?)
- c. *Story*: רבינא was rubbing ערלה-olives on his daughter to lower her fever
  - i. *Defense*: the fever was mortally dangerous (per יוחנן ר' dictum – either version)
    1. *Or*: it was שלא כדרך הנאתו (again, per יוחנן ר' earlier ruling)